02/08/2021

ΟΥΝΕΣΚΟ: Στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε κίνδυνο παραμένουν Ναοί στο Κοσσυφοπέδιο

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Σερβίας

Στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε κίνδυνο παραμένουν τα μεσαιωνικά μνημεία, μεταξύ των οποίων σημαντικοί Ιεροί Ναοί του Πατριαρχείου Σερβίας, που βρίσκονται στο Κοσσυφοπέδιο και θα εφαρμόζεται μηχανισμός ενισχυμένης παρακολούθησης όπως αποφάσισε η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ κατά την 44η σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στο Fuzhou της Κίνας. Η διατήρηση των Ναών σε κατάσταση κινδύνου θα ισχύει τουλάχιστον μέχρι την επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής το 2022.

Η κυβέρνηση του Κοσόβου είχε αιτηθεί την αφαίρεση από τον συγκεκριμένο

κατάλογο για τουλάχιστον 4 κτήρια αλλά και να αφαιρεθεί το δικαίωμα της Σερβίας στη διαχείρισή τους κάτι που η Επιτροπή δεν δέχτηκε.

“Η πολιτιστική κληρονομιά της Σερβίας που βρίσκεται στο Κοσσυφοπέδιο αποφασίστηκε ομόφωνα να διατηρηθεί σε κίνδυνο από την Επιτροπή Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ” σημειώνουν από το υπουργείο πολιτισμού της Σερβίας ενώ επέστησαν την προσοχή του κοινού σε αυτή την είδηση.

Η απόφαση αυτή “επιβεβαιώνει τη συνεχή και σοβαρή απειλή για την ιδιοκτησία που επισημαίνεται διαρκώς από την Δημοκρατία της Σερβίας” τονίζουν από το Βελιγράδι ενώ υπενθυμίζουν ότι τα μνημεία εγγράφηκαν στον κατάλογο της ΟΥΝΕΣΚΟ μετά από αίτημα της Σερβίας.

Η Μονή Γκρατσάνιτσα, Μονή Βίσοκι Ντέτσανι, Μονή του Πατριαρχείου Πεκίου, Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πριζρένης είναι τα τέσσερα σημαντικότερα μνημεία που βρίσκονται σε κίνδυνο, ενώ είναι εγγεγραμμένα στον Κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς από το 2004.

Η συνεδρίαση της Επιτροπής της ΟΥΝΕΣΚΟ διήρκησε 15 μέρες ενώ απαρίθμησε τα κριτήρια που την οδήγησαν σε αυτή την απόφαση στα οποία μεταξύ άλλων σημειώνεται η έλλειψη φύλαξης και ασφάλειας και η μη ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης και συντήρησης της περιουσίας ενώ καθοριστική είναι και η έλλειψη νομικού καθεστώτος όπως και η δυσκολία στην παρακολούθηση της ιδιοκτησίας λόγω πολιτικής αστάθειας.

Ταυτόχρονα, δηλώνονται οι προϋποθέσεις για την επιθυμητή κατάσταση διατήρησης προκειμένου να αφαιρεθούν τα μνημεία από τον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς που κινδυνεύουν. Μεταξύ άλλων σημειώνεται: Πλήρης και μόνιμη προστασία της ιδιοκτησίας σε ασφαλές και σταθερό πολιτικό περιβάλλον. Συμφωνημένο μεσοπρόθεσμο σχέδιο αποκατάστασης τοιχογραφιών (συμπεριλαμβανομένου και του προληπτικού καθεστώτος διατήρησης), σχέδιο συντήρησης και αποκατάστασης ολόκληρης της περιουσίας και υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης και πλήρης καθιέρωση ζωνών και συνόρων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της νομικής προστασίας τους.

Ορίζεται επίσης ότι υπάρχει χρονικό πλαίσιο για τη λήψη επειγόντων διορθωτικών μέτρων, αλλά όχι για μακροπρόθεσμα, λόγω, όπως αναφέρεται, της ασταθούς πολιτικής κατάστασης. Αυτά τα μέτρα λαμβάνονται μέσω της συνεργασίας του κράτους ως συμβαλλόμενου μέρους, που εν προκειμένω είναι η Σερβία, με την

UNESCO, την UNMIK και τους προσωρινούς θεσμούς αυτοδιοίκησης στο Κοσσυφοπέδιο.

Ακόμα η έκθεση της ΟΥΝΕΣΚΟ ανέλυσε τα έργα που έχουν πραγματοποιηθεί στους Ιερούς Ναούς από το 2008 – 2014 για τα οποία έχουν εγκριθεί 2.798.348 δολάρια Αμερικής από την ΟΥΝΕΣΚΟ.

Ο πρωθυπουργός του Κοσόβου κ. Άλμπιν Κούρτι είχε στείλει επιστολή στην ΟΥΝΕΣΚΟ ζητώντας την εξαίρεση των τεσσάρων σημαντικότερων μοναστηριών από τον κατάλογο των μνημείων που βρίσκονται σε κίνδυνο ενώ στη σχετική ανακοίνωσε ανέφερε μεταξύ άλλων: "Η κατάσταση στο Κοσσυφοπέδιο έχει αλλάξει εντελώς από το 2006, όταν τα μνημεία εκτιμήθηκαν υπό κίνδυνο. Δεύτερον καλούμε σε αναθεώρηση της παρωχημένης ορολογίας καθώς στα έγγραφα της ΟΥΝΕΣΚΟ αναφερόμαστε ως "αυτόνομη επαρχία του Κοσσυφοπεδίου" και όχι Δημοκρατία του Κοσσυφοπεδίου. Τρίτον, ζητήσαμε την έναρξη της διαδικασίας αλλαγής τους κράτους που είναι υπεύθυνο για αυτούς τους Ναούς αφαιρώντας τη Σερβία και καθιστώντας το Κοσσυφοπέδιο υπεύθυνο για αυτούς. Αν και η Σερβία έχει υπογράψει τον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς για τα τέσσερα εν λόγω μνημεία, δεν έχει πραγματικό ή νομικό έλεγχο πάνω τους, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι της UNESCO. Διαβεβαιώσαμε τους αξιωματούχους της UNESCO ότι θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε για την προστασία, την προώθηση και την ανάπτυξη όλων των ορθόδοξων εκκλησιών και μοναστηριών στο Κοσσυφοπέδιο. Τέταρτον, για λογαριασμό των θεσμικών οργάνων που εκπροσωπούμε, **έχουμε εγγυηθεί ότι το Κοσσυφοπέδιο είναι πλήρως έτοιμο για ένταξη στην UNESCO, δικαίωμα που αρνήθηκε πριν από μερικά χρόνια.** Πιστεύουμε ότι η αδυναμία ένταξης το 2015 ελλείψει πολύ μικρού αριθμού ψήφων δεν πρέπει να μετατραπεί σε μακροχρόνια τιμωρία για το Κοσσυφοπέδιο".